

Nº13

lipiec • 2018

kurier emerytalny

NEWSLETTER CZŁONKÓW OTWARTYCH FUNDUSZY EMERYTALNYCH

Szanowni Państwo

oddajemy Państwu trzynasty numer Kuriera Emerytalnego – newslettera członków Funduszy Emerytalnych. Projekt ustawy o Pracowniczych Planach Kapitałowych przeszedł proces konsultacji społecznych i zyskał aprobatę większości członków Rady Dialogu Społecznego. Jesienią ustawa trafi do Sejmu i do końca roku powinna zostać uchwalona.

W obecnym numerze przedstawiamy dane z najnowszego raportu nt. zabezpieczania emerytalnego Komisji Europejskiej, prezentujemy wyniki funduszy emerytalnych oraz piszemy o pozostałych ważnych kwestiach dotyczących systemu emerytalnego.

Na korespondencję od Państwa czekamy pod adresem
igte@igte.pl

Zapraszam do lektury,

Małgorzata Rusewicz
PREZES IGTE

1

Emerytalne ABC

PROBLEMY SYSTEMÓW EMERYTALNYCH NA ŚWIECIE

* na podstawie Melbourne Mercer Global Pension Index 2015

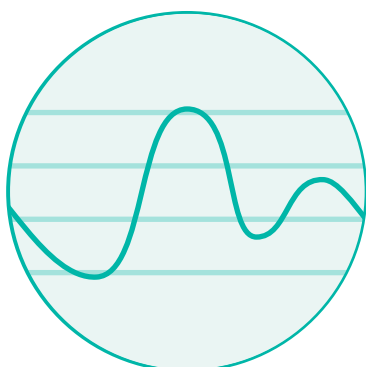

STARZENIE SIĘ POPULACJI

przez niższy poziom dzietności
i dłuższe dalsze trwanie życia

WZRATAJĄCY DŁUG PUBLICZNY

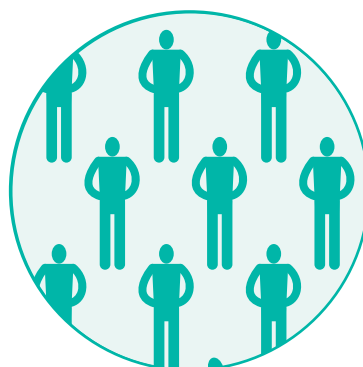
WAHANIA WARTOŚCI AKTYWÓW EMERYTALNYCH

NISKIE STOPY PROCENTOWE

NIEPEWNOŚĆ EKONOMICZNA

TREND PRZENOSZENIA ODPOWIEDZIALNOŚCI ZA WYSOKOŚĆ EMERYTUR NA OBYWATELI

poprzez tworzenie systemów opartych na zdefiniowanej
składce zamiast zdefiniowanego świadczenia

1

Emerytalne ABC

2016

POLSKA EMERYTURA

2060

WIEK EMERYTALNY

60 LAT
kobiety*

65 LAT
mężczyźni*

wiek emerytalny jest na świecie podnoszony, nie da się ustalić jaki będzie obowiązywał w 2060 roku

??? LAT
kobiety

??? LAT
mężczyźni

WYSOKOŚĆ EMERYTURY

61,4%

W STOSUNKU DO
OSTATNIEJ PENSJI

23,5%

W STOSUNKU DO
OSTATNIEJ PENSJI

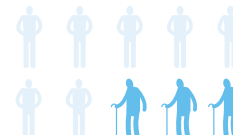

UDZIAŁ OSÓB 65+ W SPOŁECZEŃSTWIE

16,3%

34,1%

PRZEWIDYWANE DALSZE TRWANIE ŻYCIA OSÓB W WIEKU 65 LAT

20,2 LAT
kobiety

25,1 LAT
kobiety

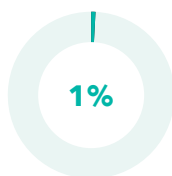
16 LAT
mężczyźni

21,5 LAT
mężczyźni

EMERYTURA MINIMALNA

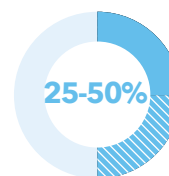

880 zł

brutto
pobiera ok. 1% emerytów**

??? zł

brutto
pobiera 25-50% emerytów**

CO POWYŻSZE DANE OZNACZAJĄ DLA OSOBY PODEJMUJĄCEJ OBECNIE PIERWSZĄ PRACĘ?

Najprawdopodobniej będzie pracować dłużej niż do 60/65 roku życia

Jej emerytura wyniesie około 23,5% jej ostatniej pensji

Ma 25-50% szans na to, że będzie to emerytura minimalna

* nominalnie wiek emerytalny 60/65 lat obowiązuje od 2017 roku

** dane za: NBP 2013, Working Paper No. 145

Dane pochodzą z The 2018 Ageing Report, EC

Stownik emerytalny

Emerytura minimalna

Emerytura minimalna jest świadczeniem emerytalnym o wysokości określonej w ustawie. Przysługuje ubezpieczonym, którzy spełnili przesłanki do wypłaty emerytury, ale suma odprowadzonych na ich konto składek jest niższa od wartości określonej dla emerytury minimalnej.

Przewidywane dalsze trwanie życia

Wskaźnik określający statystyczną dalszą długość trwania życia dla osób w określonym wieku w danym momencie (np. dla osób w wieku 65 lat), wyrażony jest w miesiącach lub latach.

System zdefiniowanego świadczenia

W systemie zdefiniowanego świadczenia, który obowiązywał w Polsce do 1999 roku, wysokość emerytury była zależna od wysokości zarobków z wybranych lat pracy, długości okresu podlegania ubezpieczeniu oraz od poziomu przeciętnego wynagrodzenia.

System zdefiniowanej składki

System emerytalny, w którym wysokość otrzymywanego świadczenia uzależniona jest od wysokości wnoszonej do systemu składki i poziomu stopy zwrotu z inwestycji lub waloryzacji. Każdy ubezpieczony finansuje własną emeryturę, której wysokość ma ścisły związek z wysokością środków przekazanych do systemu w postaci składek.

Stopy procentowe

Stopy procentowe określają koszt, jaki trzeba ponieść korzystając z cudzego kapitału w danym okresie. Najczęściej

wyrażany jest on procentowo i podawany w ujęciu rocznym. Terminu stopy procentowe używa się również do określenia stóp procentowych banku centralnego, którym w Polsce jest Narodowy Bank Polski. Stopy procentowe NBP stanowią narzędzie prowadzenia polityki pieniężnej. Określając ich wysokość bank centralny kształtuje także stopy procentowe obowiązujące między bankami komercyjnymi, a w konsekwencji wpływa na poziom oprocentowania lokat i kredytów.

Stopa zastąpienia

Stopa zastąpienia to termin związany z określeniem wysokości świadczenia emerytalnego, wyraża w procentach relację emerytury do ostatniej pensji. Np. 25% stopa zastąpienia oznacza, że osoba zarabiająca 3000 złotych otrzyma emeryturę w wysokości 750 złotych.

Średnia ważona stopa zwrotu wszystkich OFE

OFE różnią się nie tylko poziomem zwrotu z inwestycji, ale również wielkością zarządzanych środków. Średnia ważona stopa zwrotu OFE to wskaźnik pokazujący średnią stopę zwrotu z inwestycji dla wszystkich środków znajdujących się w OFE dla danego okresu.

Wiek emerytalny

Wyrażony w latach wiek, po osiągnięciu którego danej osobie przysługuje prawo do pobierania świadczenia emerytalnego. Samo pobieranie świadczenia uzależnione jest również od spełnienia innych przesłanek, np. odprowadzania składek na ubezpieczenie emerytalne.

Popularne pytania

Marcin 46 lat:

Na czym polega starzenie się populacji?

Ludzie na całym świecie żyją coraz dłużej, ponadto żyją dłużej ciesząc się lepszym zdrowiem. Jednocześnie w wielu społeczeństwach rodzi się coraz mniej dzieci. To powoduje, że z upływem czasu w społeczeństwie przeważają osoby starsze, stanowiąc jego znaczny odsetek.

W związku z tym systemy emerytalne oparte na solidarności międzypokoleniowej, tzn. takie w których na świadczenia emerytów składają się pracujący, przestają być wydolne, ponieważ coraz mniejsza liczba pracujących osób musi utrzymywać coraz większą liczbę emerytów.

Jagoda 19 lat:

Co to jest dług publiczny?

Dług publiczny to łączne zadłużenie sektora finansów publicznych czyli instytucji państwowych i samorządowych finansowanych głównie lub wyłącznie ze środków budżetu państwa lub jednostki samorządu terytorialnego.

Dość powszechną praktyką na świecie jest to, że rządy i samorządy, pozostając pod presją obywateli, kształtują wydatki powyżej przychodów, w związku z czym zaciągają zobowiązania, tzn. pożyczają pieniądze emitując np. obligacje.

Popularne pytania

Jarosław 59 lat:

Od czego zależą wahania wartości aktywów emerytalnych?

Fundusze emerytalne inwestują w różnego rodzaju instrumenty finansowe możliwie szeroko dywersyfikując swój portfel inwestycyjny. Robią to, aby zmniejszyć ryzyko ewentualnej straty i dbać o stabilną stopę zwrotu. Mimo to zdarzają się sytuacje, że część ich aktywów ulega większej przecenie lub szybkiej aprecjacji, ponieważ w danym momencie mogą zaistnieć sprzyjające temu okoliczności, zwłaszcza w okresie niepewności i niestabilności na światowych rynkach. To wpływa na relatywnie dynamiczne zmiany wartości zgromadzonych aktywów w krótkim terminie. Jak pokazują jednak doświadczenia w długim okresie fundusze realizują postawione przed nimi cele.

Maria 35 lat:

Z czego wynikają niskie stopy procentowe?

Stopy procentowe wyznaczają cenę pieniądza na rynku. Bank centralny kształtuje stopy procentowe, aby dbać o stabilność waluty, np. unikając nadmiernej inflacji, co przekłada się na dogodne w danym momencie cyklu koniunkturalnego warunki do rozwoju gospodarki. Niskie stopy procentowe pobudzają rozwój gospodarki umożliwiając m.in. tańsze inwestycje i niedrogie kredyty konsumpcyjne.

4

Wydarzenia

Listy z ZUS

Zakład Ubezpieczeń Społecznych prowadzi obecnie wysyłkę 20 mln listów do ubezpieczonych w nim osób. Każda osoba, za którą została odprowadzona składka emerytalna i nie rozpoczęła pobierania świadczenia emerytalnego otrzyma szczegółowe informacje o stanie swojego konta w ZUS i przewidywanej wysokości przyszłej emerytury.

Najnowsza wersja projektu ustawy o Pracowniczych Planach Kapitałowych

17 lipca pojawiła się nowa wersja ustawy o PPK. Zgodnie z ostatnimi zmianami usprawnione zostały procedury wyboru instytucji finansowej mającej zarządzać oszczędnościami, osoby zarabiające do ok. 2500 zł miesięcznie będą mogły uiszczać do programu niższą niż standardowa (2%) wpłatę w wysokości 0,5% swojego wynagrodzenia. Ponadto PPK oprócz towarzystw funduszy inwestycyjnych i powszechnych towarzystw emerytalnych będą mogli oferować ubezpieczyciele. Ustawa ma wejść w życie 1 stycznia przyszłego roku, ale wpłaty mają być realizowane dopiero od lipca.

Wyniki funduszy emerytalnych

Po rekordowym pod względem wypracowanych stóp zwrotu ubiegłym roku (+18,7%) wyniki funduszy emerytalnych w roku bieżącym odzwierciedlają słabszy sentyment na światowych rynkach. W pierwszym półroczu br. aktywa OFE tracą na wartości i wynoszą obecnie 158,1 mld złotych (30 czerwca). Jak pokazują dotychczasowe doświadczenia wyniki funduszy emerytalnych w krótkim okresie może cechować większa zmienność, nie wpływa to jednak na ich długookresowy wynik, który jest miarodajną oceną ich efektywności. Średnia ważona stopa zwrotu, wg danych KNF, za okres od 31 marca 2015 roku do 30 marca 2018 roku, dla wszystkich otwartych funduszy emerytalnych wyniosła 11,424%.

Wzrost najniższych emerytur w 2019 roku

Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, Elżbieta Rafalska, zadeklarowała podjęcie starań, by od 2019 roku najniższe emerytury rosły szybciej niż wynika to ze wskaźnika waloryzacji. Obecnie najniższa emerytura wynosi 1029,80 zł.